ลูกเบญกานี

ชื่ออังกฤษ Nutgall, Aleppo Gall

ชื่อวิทยาศาสตร์ *Quercus infectoria* Oliver

วงศ์ FAGACEAE

ถิ่นกำเนิดและการกระจายพันธุ์ กระจายพันธุ์บริเวณทะเลเมดิเตอร์เรเนียน ในประเทศตุรกี กรีก อิหร่าน และไซเรีย

ส่วนที่ใช้ ปุ่มหูดอันเกิดบนกิ่งอ่อนของพืช ปุ่มหูดนี้เกิดจากแมลงที่มีชื่อว่า *Cynips tinctoria* Lam. วงศ์ CYNIPIDAE ซึ่งเจาะเข้าไปวางไข่ในตาใบอ่อน จากนั้นเมื่อไข่อ่อนของแมลงเจริญเป็นตัวอ่อนและเป็นตัวแก่ ก็จะเจาะออกจากปุ่มหูดไป ในช่วงที่แมลงเจริญเติบโตนั้น พืชจะสร้างสารฝาดมาสะสมไว้มาก

สารสำคัญ สารกลุ่ม tannins สารกลุ่มอนุพันธ์ hydroxynaphthalene สารกลุ่ม glycoprotein สารกลุ่มเทอร์ปีน

กลิ่น และรส กลิ่นเฉพาะ รสฝาดและเมา

การใช้ตามภูมิปัญญา ตำรายาไทยใช้แก้ท้องร่วง แก้บิด ปวดเบ่ง แก้อาเจียน แก้ลม แก้ปวดมดลูก

การศึกษาทางเภสัชวิทยา

ฤทธิ์ยับยั้งเชื้อบิด สารสกัดเมทานอลจากปูด มีฤทธิ์ต้านเชื้อบิดในหนู และมีฤทธิ์ต้านการบีบตัวของลำไส้หนู มีฤทธิ์ฆ่าเชื้อบิดชนิด *Blastocystis hominis* ได้ดี และมีฤทธิ์ดีกว่าสารสกัดสีเสียดไทย

ฤทธิ์ต้านแบคทีเรีย สารสกัดน้ำ และสารสกัดเอทานอลมีฤทธิ์ต้านเชื้อที่ก่อเกิดโรคท้องร่วง ซึ่งฤทธิ์ดีกว่าสารสกัดจากใบทับทิมและสีเสียดเทศ และมีฤทธิ์ต้านเชื้อ *Staphylococcus aureus* ที่ไวและดื้อยา methicillin

บรรณานุกรม

https://www.dnp.go.th/botany/mplant/index.html

http://www.worldfloraonline.org/

ชยันต์ พิเชียรสุนทร แม้นมาส ชวลิต วิเชียร จีรวงศ์. คำอธิบายตำราพระโอสถพระนารายณ์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อมรินทร์, 2542.

นพมาศ สุนทรเจริญนนท์ นงลักษณ์ เรื่องวิเศษ. คุณภาพเครื่องยาไทย จากงานวิจัยสู่การพัฒนาอย่างยั่งยืน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท คอนเซ็พท์ เมดิคัส จำกัด, 2551.